

Visitasrapport Hasvik menighet
07.-11. sept. 2022
Tema: «Kirken den er et gammelt hus»

Onsdag 07.09.2022

1000-1100 Møte med staben

Tilstede: Biskop Olav Øygard, prost Øyvind Oksavik, rådgiver Karl Yngve Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirketjener Stian Skogly, kirkeverge Georg Kim Jensen

Biskopen innledet møtet og folk presenterte seg. Det ble delt erfaringer fra arbeidsuka og de gjøremål som den enkelte har i menighetsarbeidet. Soknepresten har jobbet her 2 år, kirketjener i 8 år og kirkevergen har jobbet i menigheten i 22 år, i ulike roller.

På en liten plass kan det likevel være ganske mye å gjøre og slik er det på Sørøya. Det er ikke så mange mennesker, men det er mye som skjer og en engasjert befolkning. Det er en liten stab og de jobber godt sammen. Det er utfordrende å være så tett på hverandre, med sine fordeler og ulemper. Men med god kommunikasjon så fungerer det på en god måte.

Kirkevergen arbeider også som organist og dette er ikke en optimal løsning. Det har vært vanskelig å finne fast kirkemusiker og det er lite hensiktsmessig å bruke vikar over lengre tid. Løsningen her på Sørøya fungerer likevel godt og kirkevergen får også utløp for sin kreative og musikkutøvende side, slik at det ikke bare blir kontorarbeid gjennom uka.

Kirkene på øya er i god stand og alle har i praksis universal utforming. Stabsmøter skjer jevnlig, men ikke alltid på faste tidspunkt. Biskopen oppfordret staben til å legge opp til faste møter slik at det blir kontinuitet og rutiner over møtene.

Det er ikke begravellesbyrå på øya, så kirka tar seg av alt det praktiske og gjennomføringen av gravferder. Det er gode rutiner på dette og befolkningen gir gode tilbakemeldinger på sine erfaringer med kirka og denne virksomheten.

1100-1200 Fagmøte: «Kirken den er et gammelt hus»

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirketjener Stian Skogly, kirkeverge Georg Kim Jensen

Prosten innledet fagmøtet og roste menighetens innsats i lokalmiljøet og som folkekirke på Sørøya. Kirkehistorisk har det vært kirkelivsaktivitet på Sørøya siden 1300-tallet og Sørvær kirke var den andre kirka som ble oppført i Finnmark, etter Vardø kirke.

Befolkningen på Sørøya har de siste åra blitt mer mangfoldig, mye takket være tilflytting fra andre land, særlig Polen og Litauen. Menigheten jobber godt opp mot den gamle og den «nye» befolkningen slik at kirka skal være relevant for de som bor på øya. Under pandemien var kirka den eneste institusjonen som hadde et levende barne- og ungdomsarbeid på øya. I dag er det mindre tilbud til barn- og unge, men staben jobber med å holde oppe det tilbudet de har og videreutvikle det slik at denne aldersgruppen får et forhold til kirka og et møtested der.

Det planlegges å få til en lokalt laget dåpsklut som brukes under dåpen og gis til foreldrene etterpå. Dette er et tiltak som binder sammen de lokale og gir dåpen lokal kontekstualitet.

For noen tiår siden var det lagsarbeid ved Marta Gamst og et større bedehusmiljø på Sørøya. Det var også en del læstadianere som var aktive. Nå i senere tid har bedehuset blitt solgt til Idrettslaget og det drives bruktbutikk der, samt det er et sted for sosiale sammenkomster i bygda. I dag er det lite aktivitet og nesten slutt på nærværet til den læstadianske bevegelsen, med unntak av noen personer på gamlehjemmet.

Et tiltak som har fungert godt er Spagettigudstjenesten som arrangeres gjennom året i Hasvik kirke. Her blir barn og foreldre spesielt invitert og det er et lavterskeltilbud formet som en god gammeldags søndagsskole. Erfaringen fra dette er god og mange opplever et trygt rom hvor man kan møte mennesker man ikke ellers treffer. Det er også kjærkomment å få et måltid servert slik at man slipper å lage middag selv og kan være mottaker i en travel hverdag. Brukerne er mangfoldige og kommer fra hele bygda, det er derfor viktig å ha lav terskel og et opplegg på deres premisser.

1300-1500 Møte med menighetsrådet

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirkeverge/organist Georg Kim Jensen. Menighetsrådet: Rigmor Einan, Ann-Mari Aa Christensen, Randi Sjursen, Torunn Pettersen, nestleder Terje Einan, leder Ørnulf Jacobsen, Herdis Nilsen, Siv Gamst, Elizabeth Hannevig Karlsen

Biskopen innledet møtet og alle presenterte seg. Deretter leste han en andakt og ba en kort bønn for møtet.

Det er oppløftende å legge merke til fokuset på barn og unge som er viktig for menigheten. På disse arrangementene kommer det også barn fra tilflyttere og er med. Foreldrene er med i mindre grad; erfaringen er at det er lettere å få med dem med på tiltak som foregår utenfor selve kirkerommet.

Kirkene på Sørøya er åpne hele døgnet, bortsett fra Hasvik som er stengt i 12 timer av døgnet. Dette har vært en ordening som i det store og hele har fungert godt. Befolkningen er innom kirkene stadig vekk og dette oppleves som meningsfullt og noe som skal opprettholdes.

Diakoniarbeidet i menigheten er godt og det er tydelig at både stab og menighet ønsker å være en kirke for folket og til hjelp for folket.

Misjonsprosjektet som menigheten har knyttet seg til er i regi av Den frie evangeliske forsamling og har lokal tilhørighet til Sørøya. Det er fint for menigheten å vite hva pengene går til og hvem som er ansvarlige for prosjektet. Man får en annen nærhet til misjonsprosjektet når man jevnlig får rapporter om arbeidet, og dette er noe menigheten setter pris på.

Aktiviteten i menigheten har som resten av landet opplevd en forsiktig nedgang i gudstjenester og deltakere, med en betydelig dupp i 2020 og 2021 p.g.a. pandemien. Nattverdeltagelsen var lav i fjor, og man har de siste årene innført intinksjon i stedet for utdeling i benkeradene. Det sistnevnte kunne noen oppleve som invaderende og nå håper man at tallene vil peke oppover de neste årene. Det har blitt erfart at utegudstjenester og tilstelninger i kirkas regi som foregår ute er populært hos befolkningen og dette vil det være fortsatt fokus på i menighetens arbeid og planer.

Dønnesfjord kirke holdes ved like av kommunen og bistås av menigheten; den er fredet av Riksantikvaren. Det er godt oppmøte på den årlige gudstjenesten som holdes der og befolkningen på øya føler sterk tilknytning dit.

Hasvik menighet har lenge hatt et godt trosopplæringsopplegg for barn og unge. De fleste arrangementene har vært knyttet opp mot Kirkeukene. Mange av oppleggene har foregått på ettermiddag og kveld, hvor barn og unge har satt pris på at det fins et tilbud for dem. Kirka opplever at samarbeidet mellom kirke og skole fungerer godt på øya.

Samiskbruken i menigheten har blitt mindre de siste åra, blant annet p.g.a. manglende språklig kompetanse i staben. Biskopen oppfordret menigheten til å ta tak i dette og få til noen flere innslag av samisk i sine samlinger.

Kommunen har gitt gode bevilgninger til kirka i mange, mange år. Det har fulgt prisstigningen og gitt de ressurser som det er behov for i menighetsarbeidet.

Saker å ta opp med kommunen:

Det er noen spørsmål knyttet til presteboligen og en del utbedringer som bør forekomme. Hvor er ansvaret og hvilke avtaler foreligger i denne forbindelse?

Kirke og kultur.

Kirkebygg og soknet som eier.

Biskopen takket for oppmøtet og møtet ble avsluttet.

1500-1630 Omvisning av Sørvær med Terje Einan

Tilstede: Terje Einan, biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergåsa

Biskopen med følge fikk reise rundt og se vakre Sørvær, både fra havnivå og høyere opp i fjellsida.

1800-2000 Taize-kveld og kveldsmat

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirkeverge/organist Georg Kim Jensen med forsangere, kirketjener Stian Skogly

Onsdagskvelden ble avsluttet med Taizekveld i Sørvær kirke. Samlingen ble ledet av soknepresten, mens organisten hadde ansvar for det musikalske. Det ble sunget mye og soknepresten leste en evangelietekst midtveis. Mange benyttet anledningen til å tenne lys i globen.

Kvelden ble avsluttet med kveldsmat/kirkekaffe bak i kirkerommet, og det var gode samtaler rundt bordet.

Torsdag 08.09.2022

0830-1400 Båttur i Dønnesfjorden med besøk av ulike kulturmarkører og Dønnesfjord kirke sammen med elever og lærere på ungdomsskolen

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirkeverge/organist Georg Kim Jensen, ordfører Eva Danielsen Husby med flere

Andre dag av visitasen ble en flott båtreise med passasjerbåten «Mårøy» i Dønnesfjorden på Sørøya. Vi fikk se en rekke kulturminner langs sjøveien og fikk servert fortellinger og historiekunnskap fra både kirkevergen og ordføreren. Så ble det et stopp på kaia ved Dønnesfjord kirke. Vi fikk se den gamle skolen og gikk så bort til kirka. Den ble hentet fra Galten i 1888 og brukes nå kun sommerstid. I kirka ble det servering av nydelig kakelunsj i regi av Tove Pedersen, og elevene fikk mulighet til å stille spørsmål til biskopen. Så bar ferden tilbake til Dønnesfjordbotn.

Fredag 09.09.2022

1100-1230 Andakt med nattverd på Hasvik helsesenter

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirkeverge/organist Georg Kim Jensen med forsangere

Soknepresten ledet samlingen og organisten akkompagnerte, godt hjulpet av forsangere. Biskopen kom med en hilsen og lyste velsignelsen over forsamlingen. Det var godt oppmøte på helsesenteret og god salmesang blant de frammøtte.

1300-1430 Møte med kommunen

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirkeverge/organist Georg Kim Jensen, ordfører Eva Husby, rådmann Erik Arnesen

Ordføreren ønsket velkommen til møtet. Biskopen lanserte noen tanker om hva kirka hadde behov for å samtale med kommunen om.

Kirka er i en endringsfase i forhold til statskirketiden. Økonomisk er fortsatt staten garantist, men fordelingen skjer nå på egne premisser. Det som er videreført og som er utfordrende er 2 arbeidsgiverlinjer og at staber i menighetene ikke har én arbeidsgiver.

Ordføreren fortalte om sine erfaringer fra samarbeidet med kirka. Hennes opplevelse er at kirka er en folkekirke som passer godt til befolkningen på Sørøya. I forbindelse med kriser er det naturlig å ta kontakt med kirka og samarbeide godt med dem. Kirkene står åpne og er en refleksjon av den åpenheten som øya ønsker å besitte for sine innbyggere. Kirka opplever også at kommunen og kirka samarbeider godt.

Kirkebyggene i kommunen er ikke tinglyst som soknets eiendom. Dette er ikke uvanlig i mange kommuner, men det er fint om dette blir sett på og gjort noe med. Kirkevergen tar kontakt med kommunen og starter en prosess på dette.

Det er en del vedlikehold som trengs i sokneprestboligen. I dag betaler presten til bispedømmet som så kompensere kommunen. Dette er en løsning som er tungvint og det ville være enklere om kirka selv hadde ansvar for boligen. Det tas kontakt med bispedømmekontoret for å finne en god løsning på dette.

Det er spennende tider for kommunen fremover og det kommer betydelige investeringer fra Cermaq i de nærmeste åra. Mange av bedriftene som allerede opererer har også planer om utvidelse. Så framtida ser ikke mørk ut på øya. Det er noen utfordringer knyttet til boligsituasjonen p.g.a. en del utenlandsk turistvirksomhet som kjøper opp husene, uten at de benyttes til vanlig beboelse. Denne virksomheten skaper heller ikke så mye inntekter for samfunnet, og er en utfordring for de vanlige innbyggerne.

Det er mange foreninger og aktive lag på Sørøya. Disse bidrar til en god dugnadsånd i bygdene og det skapes mange arrangement lokalt.

Biskopen takket for en god samtale og møtet ble avsluttet.

1600-1730 Spagettigudstjeneste i Hasvik kirke

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, sekretær/menighetspedagog May-Hilde Gamst med frivillige, barn og foreldre

Samlingen begynte med et måltid spaghetti og kjøttsaus til stor glede for alle de fram møtte. Etter at alle var gode og mette var det duket for «søndagsskole» med flanellograf og sang. Vi fikk høre om Moses og de 10 bud, og barna stilte gode spørsmål underveis.

1800-2000 Innvielse av den restaurerte kirkegården og frivillighetsfest

Tilstede: Biskop Øygard, prost Oksavik, rådgiver Bergkåsa, sokneprest Bo Kring Nicolaisen, kirkeverge/organist Georg Kim Jensen, ordfører Eva Husby med flere

Samlingen fant sted på samfunnshuset og åpnet med servering av nydelig fiskesuppe i regi av hotellet. Deretter tok kirkevergen oss med på en historisk reise i forbindelse med den restaurerte kirkegården på Hasvik. Vi fikk blant annet høre om den unike anvendelsen av hvalbein som byggemateriale p.g.a. mangelen på tremateriale på Sørøya og hvordan kirka har hatt en lang og rik historie på øya. Ordføreren og biskopen holdt en stede gen og kontekstuell innvielse av kirkegården gjennom å klippe et tjeretau med sløyekniv.

Søndag 11.09.22

1100-1215 Visitagudstjeneste i Breivikbotn kirke

Det ble feiret visitagudstjeneste i Breivikbotn kirke og biskopen prekte og lyste velsignelsen til slutt. En forsangergruppe deltok og løftet menighetssangen under gudstjenesten.

1230-1330 Visitasmøte på Kvitbua

Biskopen holdt sitt visitasforedrag og prosten hadde en hilsen til menigheten.